

STUDIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

(poradnik dla maturzystów)

WSTĘP

Przedstawiamy informacje na temat warunków ubiegania się o miejsca na uczelniach wyższych w krajach Unii Europejskiej. Opisujemy tu wszelkie formalności, jakich należy dopełnić, aby uzyskać prawo pobytu na czas studiów. Niestety część informacji związanych z indywidualnym wyborem uczelni musi zdobyć sam zainteresowany. Zawarte tu dane na pewno pozwolą poszukującym zaoszczędzić sporo czasu. Dopełnienie formalności nie jest takie łatwe. Przede wszystkim w większości przypadków samemu należy nawiązać kontakt z uczelnią, złożyć podanie, a dopiero później korzystać ze zgromadzonych tu informacji. Studia w krajach Unii są często dość kosztowne a nie zawsze można uzyskać stypendium. Studenci raczej nie otrzymują pozwolenia na pracę w pełnym wymiarze, więc cały ciężar finansowy muszą ponieść sami. Dodatkowo część państw wymaga pewnego rodzaju zabezpieczenia finansowego, wpłacanego na konto kandydata w banku (ma to zagwarantować utrzymanie się studenta, eliminując w ten sposób konieczność podejmowania prac), jak i egzaminu z języka na odpowiednim poziomie. Można trafić również na inne przeszkody.

Przedstawiamy opis ważniejszych procedur, jakim podlega polski kandydat na studenta w poszczególnych państwach Unii Europejskiej. Podane są również dane pozwalające na ewentualne poszerzenie informacji: adresy i telefony ambasad.

Należy również pamiętać, że w z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, niektóre procedury, zwłaszcza wizowe, pobytowe i stypendialne ulegną dużym uproszczeniom.

AUSTRIA

Jeżeli masz zamiar rozpocząć studia w wyższej uczelni w Austrii, pierwsze kroki musisz skierować do działu zajmującego się rekrutacją studentów na wybranym przez siebie uniwersytecie. Nie musisz jechać tam osobiście. Wystarczy, że zwrócisz się listownie do w/w działu z prośbą o przysłanie dokumentów i formularzy niezbędnych w ubieganiu się o indeks. Pełen komplet dokumentów powinien składać się z :

- wniosku o przyjęcie na studia
- dowodu potwierdzający obywatelstwo
- świadectwa dojrzałości oraz świadectwa ukończenia ostatniego roku szkolnego. Polska matura jest uznawana w Austrii. W przypadku osób ubiegających się o indeks na uczelni o profilu artystycznym, świadectwo dojrzałości nie jest konieczne. Zamiast tego kandydaci zdają egzamin wstępny.
- dokumentu stwierdzającego spełnienie wszystkich wymagań, niezbędnych w kraju wystawienia świadectwa dojrzałości przy ubieganiu się o przyjęcie na wybrany kierunek studiów.
- świadectwa ukończenia studiów oraz indeksu w przypadku, gdy kandydat właśnie rozpoczął lub ukończył studia
- świadectwa znajomości języka niemieckiego, niektóre uniwersytety mogą wymagać zdania odpowiedniego egzaminu.

O tym czy kandydat zostanie przyjęty od razu czy po egzaminie uzupełniającym, sprawdzającym umiejętności przyszłego studenta decyduje rektor uczelni. Jedno jest pewne - egzaminy wstępne zawsze są organizowane na uczelniach o profilu artystycznym.

Terminy składania dokumentów: jeżeli chce się rozpocząć naukę od semestru zimowego to komplet dokumentów powinno się złożyć do 1 września, natomiast w przypadku semestru letniego do 1 lutego. O zaakceptowaniu bądź też odrzuceniu podania o przyjęcie na studia kandydat zostanie poinformowany w miejscu swojego zamieszkania. W przypadku poszczególnych wydziałów na uczelniach specjalistycznych należy zwracać się do dziekana, który podejmuje również decyzję w sprawie przyjęć studentów.

Studenci nie będący obywatelami Austrii muszą opłacać studia. Od co najmniej dwóch lat opłata ta nie uległa zmianie i wynosi 4000 ATS czyli 290,69 EUR za semestr. Istnieje jednak możliwość zwolnienia z opłaty studenta obcokrajowca. O takiej możliwości decydują władze poszczególnych uczelni. Dlatego też zapytania dotyczące tej kwestii należy kierować do rektoratu. Zazwyczaj wnioski o zwolnienie z opłaty czesnego składa się na specjalnym formularzu razem z wnioskiem o przyjęcie na studia.

Do wniosku o przyjęcie na studia można również dołączyć wniosek o udzielenie pozwolenia na wjazd i pobyt. Wszelkich dodatkowych informacji w tej sprawie można zasięgnąć pod adresem <http://www.bmaa.gv.at>

Jeżeli już zdobędzie się indeks uczelni austriackiej należy pomyśleć o zakwaterowaniu i ubezpieczeniu zdrowotnym. Na studentach zagranicznych ciąży obowiązek zgłoszenia się do biura meldunkowego przed upływem trzech dni roboczych od momentu przyjazdu do Austrii. Natomiast w kwestii uzyskania studenckiego ubezpieczenia zdrowotnego sprawy przedstawiają się w sposób następujący: z wypełnionym już formularzem meldunkowym i świadectwem przyjęcia na uczelnię studenci muszą osobiście zgłosić się do odpowiedniej kasy chorych, gdzie otrzymują tzw. Krankenscheinnachweis, czyli coś w rodzaju skierowania, książeczki ubezpieczeniowej. Ubezpieczenie to można przedłużać, a studenci mogą korzystać z usług wszystkich lekarzy, którzy podpisali umowy z daną kasą chorych. Miesięczny wkład ubezpieczeniowy wynosi 16,37 EUR.

Średnio miesięczny koszt utrzymania wynosi 680,4 EUR, zakładając zakwaterowanie w akademiku i wyżywienie na studenckiej stołówce, natomiast wydatki na potrzeby osobiste, kulturę, rozrywkę, książki wynoszą miesięcznie średnio 255 EUR.

Więcej szczegółów można znaleźć na stronach:

Austriackie Forum Kultury

<http://www.austria.org.pl>

Przydatne adresy:

Austriackie Służby Wymiany Akademickiej

<http://www.oead.ac.at>

Ambasada Republiki Austrii

Ul. Gagarina 34; Warszawa

Tel. 022 841 00 81

BELGIA

Jeżeli myśli się o studiach w Belgii należy w pierwszej kolejności dopełnić formalności, związanych z świadectwem maturalnym. Należy zgłosić się z nim do Biura Uznawalności Wykształcenia przy Ministerstwie Edukacji Belgii (Gelijksvormigheidskommissie) lub do Biura Uznawalności na wybranym przez siebie uniwersytecie i sprawdzić czy będzie ono uznawane i czy jest podstawą ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Belgii. Nim jednak przedłoży się je w odpowiedniej belgijskiej instytucji trzeba uzyskać w polskim przedstawicielstwie dyplomatycznym w Belgii jego notarialne poświadczenie.

Kolejnym warunkiem podjęcia studiów w Belgii jest posiadanie pozwolenia na pobyt tymczasowy. Należy je uzyskać w Ambasadzie Belgii w Polsce jeszcze przed wyjazdem na studia. By uzyskać tymczasową wizę pobytową należy złożyć następujące dokumenty:

- zaświadczenie o przyjęcie na studia wyższe w Belgii
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia. Wydają je lekarze wskazani przez ambasadę
- zaświadczenie o niekaralności

Jeżeli pobyt w Belgii będzie dłuższy niż 3 miesiące, student obcokrajowiec musi w terminie 8 dni od daty przyjazdu zarejestrować się w Wydziale ds. Cudzoziemców w Urzędzie Miejskim, w mieście gdzie się będzie studiować. Należy w tym celu wypełnić specjalny formularz S.A. w jednym z czterech języków: holenderskim, francuskim, niemieckim bądź angielskim. Aby otrzymać pozwolenie na pobyt na okres studiów należy y przedstawić następujące dokumenty:

- ważny paszport
- poświadczenie zabezpieczenia finansowego na pokrycie kosztów utrzymania i studiów
- zaświadczenie o zarejestrowaniu się w Biurze Wymiany Międzynarodowej na uczelni
- od 2 do 6 fotografii paszportowych
- kopie umowy zakwaterowania
- umowę ubezpieczenia
- tymczasowe pozwolenia na pobyt uzyskane w Polsce

Po sprawdzeniu prawdziwości danych zawartych w w/w formularzu i po wizycie oficera policji, mającej na celu potwierdzenie miejsca zamieszkania, student obcokrajowiec ponownie jest wezwany do ratusza po odbiór pozwolenia na pobyt i dowodu tożsamości (biała karta dla obywateli państw spoza UE, niebieska karta dla obywateli UE) Mając już te dokumenty należy wystąpić o ubezpieczenie zdrowotne. Belgia jest krajem posiadającym system socjalny, pokrywający w 75% wydatki poniesione przez obywatela związane z opieką medyczną .

Jeżeli chodzi o wymagania językowe dla studentów obcokrajowców to są one różne w zależności od rejonu Belgii. We Flandrii obowiązuje język holenderski, w Walonii natomiast francuski. Znajomość tych języków należy udokumentować odpowiednim świadectwem lub certyfikatem. Dokładne wymagania stawiane studentom obcokrajowcom przedstawiane są często na stronach poszczególnych uniwersytetów np.:

<http://iro-www.uia.ac.be/iro/2001-2002/engels/contents.html>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Belgii

Ul. Senatorska 34; Warszawa

tel.022 827 02 33; fax 022 828 57 11

DANIA

Studenci obcokrajowcy mogą ubiegać się o indeks wyższej uczelni w Danii na tych samych zasadach, co obywatele tego państwa, o ile udokumentują swoją znajomość języka duńskiego i posiadają uznane w świetle przepisów duńskich kwalifikacje - wykształcenie uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Chodzi tu oczywiście o legitymowanie się świadectwem maturalnym.

Trudno wskazać konkretną i powszechnie obowiązującą procedurę rekrutacyjną, gdyż większość duńskich uczelni ustala je według własnych reguł. Najlepiej więc o warunki przyjęcia na studia wyższe w Danii pytać w biurach rekrutacji na wybranych przez siebie uczelniach.

Istnieje jednak kilka elementów wspólnych w procesie ubiegania się o przyjęcie na wyższą uczelnię w tym kraju, niezależnie od tego czy w grę wchodzi uniwersytet, uczelnia techniczna czy też akademia sztuk pięknych.

Wszystkim kandydatom stawiane są te same wymagania językowe – biegła znajomość języka duńskiego i angielskiego. Kandydaci rekrutujący się spoza krajów nordyckich muszą zdać test z języka duńskiego, tzw. Danskprive 2 (Duński Test 2) z Studieskolen lub inny mu równoważny.

Wszystkich kandydatów obcokrajowców ubiegających się o indeks duńskiej uczelni obowiązują także takie same formularze aplikacyjne i nieprzekraczalne terminy ich złożenia. W przypadku rozpoczęcia nauki w semestrze zimowym należy złożyć wszystkie dokumenty do 15 marca (rozpoczęcie nauki sierpień, wrzesień), a w przypadku semestru letniego do 1 września (rozpoczęcie nauki styczeń, luty). Formularze aplikacyjne wydawane są zazwyczaj na dwa miesiące przed upływem w/w terminów.

Pomyślne przejście procedur kwalifikujących kandydata do duńskiego indeksu, nie oznacza końca zmagania. Z zaświadczeniem o przyjęcie na studia należy się zgłosić do ambasady duńskiej o wydanie wizy studenckiej. Należy ją uzyskać jeszcze przed wyjazdem na studia. Jeżeli jedynym celem pobytu w Danii jest nauka języka duńskiego nie stanowi to podstawy do występowania o wizę studencką. Nie otrzyma jej również osoba przebywająca w Danii na podstawie zezwolenia na pobyt tymczasowy. Warunkiem uzyskania wizy jest również udokumentowanie posiadania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego pozwalającego na pokrycie wszelkich kosztów związanych ze studiami.

Studenci obcokrajowcy mogą podejmować pracę w Danii jedynie na podstawie stosownych zezwoleń wydanych przez duńską placówkę dyplomatyczną w kraju pochodzenia studenta jeszcze przed jego wyjazdem na studia. Jednakże w praktyce jest tak, że zazwyczaj studenci obcokrajowcy bardzo rzadko otrzymują takie zezwolenia, stąd też konieczność posiadania wystarczających środków własnych, pozwalających na utrzymanie się bez konieczności podejmowania pracy.

Istotną sprawą jest również posiadanie na okres studiów ubezpieczenia zdrowotnego. Warunkiem jego otrzymania jest posiadanie pozwolenia na pobyt i zameldowania. Studenci, którzy są zarejestrowani w duńskim rejestrze narodowym automatycznie uzyskują takie ubezpieczenie, pokrywane ze środków duńskich po okresie 6 tygodni od momentu rozpoczęcia nauki.

Więcej informacji:

<http://www.denmarkemb.org/stud97.htm#res>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Danii

Ul. Rakowiecka 19; Warszawa

tel. 022 848 26 00; fax 022 848 75 80

Wydział wizowy: 022 849 92 95

www.ambasadanii.pl

FINLANDIA

W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Finlandii należy legitymować się świadectwem maturalnym tłumaczonym na język fiński lub szwedzki, chyba, że jest ono sporządzone w języku angielskim, niemieckim bądź francuskim. Ponadto samemu należy skontaktować się z uczelnią, na której chce się studiować. Wymóg ten podyktowany jest tym, że każdy z kierunków ma własne kryteria i procedury aplikacyjne oraz wymogi egzaminacyjne.

Jeżeli pomyślnie uda się przejść kandydatowi przez sito weryfikacyjne i znajdzie się na liście studentów fińskiej uczelni, to należy podjąć kroki zmierzające do uzyskania wizy pobytowej. Wszelkich formalności w tej sprawie należy dopełnić w Ambasadzie Finlandii w Polsce, jeszcze przed wyjazdem na studia. W przypadku studiów trwających dłużej niż rok wymagane będzie od studenta obcokrajowca coroczne przedłużanie zezwolenia na pobyt. Warunkiem jego uzyskania jest udokumentowanie posiadania zabezpieczenia finansowego na okres studiów, z którego pokrywane będą wszelkie koszty utrzymania. Chodzi tu o przedstawienie dowodu na posiadanie konta bankowego, na którym zdeponowana będzie kwota w wysokości minimum 5042 EUR. Na tyle oszacowano roczne koszty utrzymania się w Finlandii.

Studenci obcokrajowcy mają prawo do podejmowania pracy bez zezwolenia w niepełnym wymiarze godzin – 20 godzin w tygodniu w trakcie trwania semestru. Na pełny etat mogą pracować podczas wakacji.

Na pomoc finansową ze strony fińskiej instytucji można liczyć jedynie w przypadku zamieszkiwania w Finlandii, od co najmniej dwóch lat i to nie ze względu na studia. W takiej sytuacji pobyt w Finlandii ma charakter stały i jest podstawą do otrzymania pomocy finansowej.

Szczegółowe informacje na temat warunków wizowych, warunków podejmowania studiów w przez cudzoziemców w Finlandii, wykazy uczelni i inne znajdują się na stronach:

<http://www.oph.fi/info/maahanmuuttajat/english/index.html>

<http://www.uvi.fi/englanti/oleskelu.html>

<http://finland.cimo.fi/>

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Finlandii 40

Ul. Chopina 4/8; Warszawa

tel. 022 6294991; fax 022 6213442

FRANCJA

Procedury ubiegania się o indeks wyższej uczelni francuskiej są następujące:

Licealiści, którzy w czerwcu otrzymają świadectwo maturalne oraz studenci, którzy chcą rozpocząć studia we Francji na pierwszym roku lub kontynuować je na drugim roku, powinni złożyć wniosek o wstępne przyjęcie na studia, który udostępnia Ambasada Francji w Polsce, Biuro ds. Współpracy Edukacyjnej (Europlex - 5 piętro, ul. Puławska 17, 02-515 Warszawa) - osobiście lub pocztą.

Można uzyskać tylko jeden formularz na osobę. Wypełniony formularz z załącznikami należy odesłać do Ambasady do dnia 31 grudnia. Wypełniając formularz należy wybrać dwa uniwersytety we Francji i wskazać, który z nich jest przez kandydata bardziej preferowany. Przed wypełnieniem formularza należy dokładnie zapoznać się z ofertą edukacyjną tych uczelni i ich programem nauczania. Zwykle Ambasada Francji odradza wybór uniwersytetu w rejonie paryskim (Paris, Creteil, Versailles), gdyż zgłasza się tam zbyt wielu kandydatów, co sprawia, że maleje szansa na przyjęcie. Przy wyborze uczelni należy również upewnić się, czy kierunek, który chciałoby się studiować faktycznie znajduje się w jej ofercie.

Następnie zwykle w drugiej połowie lutego należy zdać egzamin ze znajomości języka francuskiego w Instytucie Francuskim w Warszawie (ul. Senatorska 38). Z egzaminu językowego zwolnione są: osoby posiadające dyplom DALF, byli uczniowie klas dwujęzycznych z językiem francuskim, którzy posiadają dwujęzyczną maturę, osoby pochodzące z państw, w których francuski jest językiem urzędowym.

Podanie wraz z egzaminem językowym zostaje przesłane do wskazanego przez kandydata uniwersytetu francuskiego, a ten jeśli zadecyduje o przyjęciu skontaktuje się bezpośrednio z zainteresowanym. Jeżeli pierwszy wybrany przez kandydata uniwersytet uzna, iż z jakichś powodów nie zakwalifikował się on na studia, dokumenty zostaną przesłane na drugą wskazaną w formularzu uczelnię.

Wszystkie koszty studiów studenci ponoszą sami. Program współpracy z Polską nie przewiduje stypendiów dla studentów, którzy podejmują we Francji naukę od pierwszego lub drugiego roku studiów. Są one zazwyczaj przyznawane studentom, którzy mają już zaawansowany tok studiów lub dla doktorantów.

Nie należy jednak zrażać się tym faktem, bo nauka na francuskich uniwersytetach państwowych jest bezpłatna. Należy wpłacić tylko jednorazową opłatę wpisową. Jej wysokość jest różna dla poszczególnych uczelni. Generalnie wysokość wpisowego waha się w granicach 170 – 215 EUR rocznie. Należy do tego jeszcze dodać koszty ubezpieczenia, którego opłata wynosi około 230 EUR.

Studenci, którzy mają już zaawansowany tok studiów na polskiej uczelni i zamierzają kontynuować studia we Francji, mają nieco ułatwione zadanie. Powinni oni bezpośrednio zwrócić się do uniwersytetu, na którym chcieliby podjąć naukę i dowiedzieć się dokładnie o kierunkach i zakresie studiów prowadzonych przez daną uczelnię.

Następnym krokiem jest przesłanie na uniwersytet informacji dotyczącej dotychczasowego przebiegu studiów w Polsce (liczby ukończonych semestrów, przedmiotów, otrzymane oceny, liczby godzin zajęć w tygodniu itd.) wraz ze szczegółowym życiorysem. Zazwyczaj podania te są przyjmowane w okresie między grudniem a kwietniem.

Na podstawie przesłanych informacji uniwersytet proponuje kandydatowi przyjęcie na określony semestr studiów. Czasem może się zdarzyć, że konieczne będzie jeszcze zdanie studiów językowych lub przedmiotowych. Studenci, którym uniwersytet przyzna tzw. equivalence (uznanie odbytych lat nauki), zostaną poinformowani przez uczelnię o dalszym postępowaniu. Starania o przyjęcie na kilka uniwersytetów równocześnie zwiększa szansę dostania się na studia i daje możliwość wyboru.

Legalizacja pobytu we Francji

Studenci polscy zapisani na studia wyższe we Francji są zwolnieni z obowiązku wizowego.

2 lipca 2001 w MSZ została podpisana umowa międzypaństwowa między Polską i Francją. Umowa weszła w życie 2 sierpnia 2001.

Umowa ta zwalnia z obowiązku wizowego dwie kategorie osób:

1. studentów polskich pełnoletnich, którzy są zapisani do szkoły wyższej we Francji
2. stażystów zawodowych pełnoletnich – to znaczy osoby, które nie studiują, nigdy nie studiowały lub już ukończyły studia w Polsce, ale pracują lub szukają pracy i pragną uzupełnić swoje wykształcenie zawodowe, pracując zawodowo we Francji, wymiarze pełnym wymiarze godzin, w przedsiębiorstwie, rzemiośle, rolnictwie, przemyśle lub handlu. Stażyści zawodowi muszą posiadać przynajmniej dyplom ukończenia szkoły zawodowej i władać językiem francuskim w zakresie zawodu jaki zamierzają wykonywać. Staż musi trwać przynajmniej od 3 do 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia o 6 miesięcy u tego samego pracodawcy. Przed przyjazdem stażysty do Francji, pracodawca musi uzyskać zatwierdzenie umowy o staż w OMI (Urząd ds. migracji międzynarodowej) we Francji. Zgoda na zatrudnienie stażysty międzynarodowego jest wydawana przez DDTE (Departamentalną Dyрекcję Pracy i Zatrudnienia). Po otrzymaniu zgody na pracę, stażysta otrzymuje pozwolenie na pracę.

We wszystkich przypadkach, wymagane jest pozwolenie na pobyt. Został zniesiony obowiązek starania się o wizę, ale nie obowiązek starania się o pozwolenie na pobyt.

Pozwolenie na pobyt dla studentów

Aby otrzymać prawo pobytu, student zwolniony z obowiązku wizowego musi przedstawić na prefekturze we Francji:

- legitymację studencką lub zaświadczenie o przyjęciu na studia do państwowej lub prywatnej szkoły wyższej we Francji
- zaświadczenie o źródle utrzymania w wysokości 430 EUR miesięcznie lub 230 EUR, jeżeli udowodni się, że ma się darmowe mieszkanie, np. mieszka się u rodziny. Podana kwota na utrzymanie jest przybliżona i może ulegać zmianom. W przypadku, gdy student oświadcza, że ma darmowe mieszkanie, musi przedłożyć zaświadczenie podpisane przez osobę, u której będzie mieszkał. Prefektura może zarządzić uzupełnienie zaświadczenia dokumentem, który pozwoli sprawdzić podpis oświadczającego: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy lub pozwolenie na pobyt wydane przez władze francuskie w przypadku, gdy oświadczający nie jest obywatelem francuskim.

Środkami na utrzymanie można się wykazać w postaci:

- zaświadczenia z banku o posiadaniu na rachunku bankowym całkowitej wymaganej sumy lub o tym, że zostanie ona przelana w późniejszym terminie lub, że na konto studenta będą regularnie wpływały pieniądze
- zaświadczenie gwaranta z Francji. Do tego zaświadczenia musi być załączony dowód tożsamości gwaranta (dowód osobisty lub paszport jeśli gwarant ma obywatelstwo francuskie, pozwolenie na pobyt we Francji jeśli gwarant nie jest obywatelem francuskim) i zaświadczenie o dochodach (np. trzy ostatnie arkusze płac lub zaświadczenie z urzędu skarbowego)

Szczególny przypadek stanowią studenci stażyści .Są to studenci, którzy są na studiach lub kształcą się w zawodzie i z tego tytułu posiadają polską legitymację studencką), którzy przebywają na praktykach zawodowych w przedsiębiorstwie we Francji- nie zaliczają się więc ani do kategorii studentów ani do stażystów zawodowych, dlatego nie są zwolnieni z obowiązku wizowego.

Studenci stażyści nie otrzymują wynagrodzenia, mogą natomiast otrzymać gratyfikację. Ponieważ pracodawca nie płaci za nich składek, są zobowiązani sami wykupić ubezpieczenie. Staż nie może w żadnym wypadku trwać dłużej niż 12 miesięcy.

Ustawodawstwo francuskie wymaga, aby studenci stażyści posiadali, przed wyjazdem do Francji trójstronną umowę o staż podpisaną przez:

- szkołę wyższą, w której studiują, przedsiębiorstwo/institucję, która ich przyjmie na staż - stażystę

Jedna z niżej wymienionych instytucji powinna przejrzeć i zatwierdzić umowę przystawiając swoją pieczęć:

- Agencja Krajowa programu Leonardo da Vinci (w Polsce jest to Fundacja Fundusz Współpracy Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr)

- instytucja edukacyjna podległa francuskiemu Ministerstwu Edukacji Narodowej lub Ministerstwu Młodzieży i Sportu - lista takich instytucji znajduje się w OMI, tel. 022 529 31 86 do 88

- ewentualnie dział kulturalny Ambasady Francji

Umowa o staż musi koniecznie zawierać takie same elementy, jak każda typowa umowa, zwłaszcza określać cele pedagogiczne, postępy w nauce, zadania stażysty, czas trwania stażu, ubezpieczenie stażysty, w tym ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Studenci stażyści posiadający należycie podpisaną i zatwierdzoną umowę, otrzymają we Francji tymczasową kartę pobytu i nie mając statusu pracowników, nie muszą się starać o pozwolenie na pracę. Jeżeli czas trwania stażu nie przekracza 3 miesięcy studenci stażyści nie potrzebują wiza ani niezależnie od czasu trwania stażu, pozwolenia na pracę, chociaż dyrekcja pracy DDTE powinna zostać uprzedzona przez przedsiębiorstwo przyjmujące stażystę.

Jeżeli staż trwa dłużej niż 3 miesiące, potrzebna jest wiza wydana w Polsce na podstawie umowy o staż należycie podpisanej przez trzy wymienione wyżej strony.

Obowiązkowe ubezpieczenie

Każdy student, zarówno Francuz jak i obcokrajowiec musi być ubezpieczony.

Zawarcie umowy ubezpieczenia studenckiego (tzw. Securite sociale) następuje przy zapisywaniu się na studia. Należy wtedy wnieść opłatę w wysokości 171 EUR. Jest to stawka urzędowa dla studentów w roku akademickim 2002/2003, ustalona rozporządzeniem z dnia 19 lipca 2001. Stypendyści rządu francuskiego są zwolnieni z tej opłaty.

Warunkiem skorzystania ze studenckiego ubezpieczenia zdrowotnego jest:

- wcześniejsze zapisanie się na studia

- nie przekroczone 28 lat w dniu 1 października (zdarzają się wyjątki w przypadku osób, które mają bardzo długi cykl studiów, np. robią specjalizację na kierunku medycznym) - koniecznie przedstawienie dokumentu potwierdzającego prawo do pobytu we Francji (karta pobytu)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca koszty leczenia wg nieprzekraczalnych stawek umownych. Zwrot wynosi od 60% do 100% w zależności od rodzaju leczenia.

Dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne

Z tego względu zaleca się zawarcie umowy ubezpieczenia dodatkowego w jednej ze spółdzielni studenckich. Zwracają one tę część kosztów, której nie zwraca zakład ubezpieczeń społecznych. Dodatkowe ubezpieczenie nie jest obowiązkowe. Stawki wynoszą od 46 EUR do 282 EUR.

Spółdzielnie proponują również :

- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, na wypadek wyrządzenia szkody drugiej osobie.

- ubezpieczenie podobne do ubezpieczenia podstawowego studentom, którzy nie mają prawa do ubezpieczenia studenckiego w zakładzie opieki zdrowotnej; chodzi zwłaszcza o osoby, które przekroczyły 28 rok życia

Studenci zagraniczni mają szanse otrzymania **dofinansowania do mieszkania** jak studenci francuscy. Powinni w tym celu przedstawić aktualną kartę pobytu ważną ponad 4 miesiące. Ponieważ procedura rozpatrywania wniosków przez kasy rodzinne właściwe dla miejsca zamieszkania studenta może trwać ponad dwa miesiące, najlepiej składać wnioski przed uzyskaniem karty pobytu.

Dofinansowanie możliwe jest w dwóch formach:

- ALS przeznaczone dla studentów, którzy zajmują pokój lub mieszkanie, umeblowane lub nie, we foyer uniwersyteckim lub w akademiku. Pokój musi odpowiadać pewnym standardom wygody i powierzchni (minimum 9 m² na osobę lub 16 m² na małżeństwo). Przyznanie pomocy zależy od wysokości dochodów.

- APL jest wypłacane właścicielowi mieszkania, który ma podpisaną umowę z państwem. Student – najemca płaci różnicę między ceną najmu i wysokością przyznanego dofinansowania. Najlepiej jest zasięgnąć informacji w kasach rodzinnych lub w ubezpieczeniach mutelles po przyjeździe do Francji.

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Francuskiej

Ul. Puławska 17; Warszawa

tel. 022 529 30 00; fax 022 529 30 01

e-mail : presse@ambafrance.org.pl

<http://www.france.org.pl>

GRECJA

Osoby pragnące ubiegać się o indeks greckiej uczelni w pierwszej kolejności muszą wystąpić o wydanie wize. Dokumenty niezbędne do jej otrzymania są następujące:

- ważny jeszcze przez minimum 6 miesięcy paszport
- jedna fotografia paszportowa
- zaświadczenie o przyjęcie na studia w Grecji ze wskazaniem okresu ich trwania

Należy podkreślić, że wiza wydawana przez Biuro Konsularne w Warszawie osobom zamierzającym studiować w Grecji jest jedynie wizą wjazdową, a nie wizą pobytową. Oznacza to, że osoba zamierzająca studiować w Grecji powinna

- niezwłocznie po przybyciu - udać się do właściwego urzędu i dostarczyć niezbędne dokumenty z uczelni greckiej, w której zamierza studiować.

Właściwy urząd wyda stosowne pozwolenie na pobyt w Grecji. Jego koszt wynosi około 150 USD. Aby uniknąć jakichkolwiek kłopotów, polscy studenci proszeni są o załatwienie formalności związanych z wydaniem pozwolenia na pobyt niezwłocznie po przyjeździe do Grecji.

W przypadku rekrutacji na greckie uczelnie wyższe kandydaci muszą najpierw złożyć dokumenty do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Spraw Religijnych Grecji. Wypełnia się w tym celu specjalny formularz aplikacyjny, w którym wskazuje się kierunek studiów i uczelnie na której chce się podjąć naukę. Jest on zawsze dołączany do kompletu dokumentów. Komplet dokumentów można złożyć osobiście lub upoważnić do tego inną osobę. Jeżeli składa się je osobiście, to należy okazać paszport i zezwolenie na pobyt w Grecji (wizę pobytową). Podstawowe dokumenty, niezbędne przy ubieganiu się o przyjęcie na studia wyższe w Grecji:

- W/w formularz aplikacyjny z załączonym zdjęciem
- świadectwo dojrzałości, poświadczony przez MEN, że jest to dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w kraju pochodzenia wraz ze średnią ocen
- zaświadczenie o obywatelstwie kandydata i pochodzeniu jego rodziców. Chodzi o potwierdzenie, że kandydat nie jest narodowości greckiej.
- deklaracja kandydata, że nie jest przyjęty na żadne inne studia wyższe poza tymi w Grecji

Kandydat ubiegający się o indeks greckiej uczelni musi wykazać się świadectwem znajomości języka greckiego.

Otrzymuje się je po zdaniu egzaminu językowego organizowanego przez Uniwersytet Ateński lub w Salonikach. Jeżeli nie posiada się takiego świadectwa, to można otrzymać jedynie zezwolenie na roczne studia, pod warunkiem, że w tym czasie przystąpi się do egzaminu językowego i otrzyma wymagane świadectwo. W przeciwnym wypadku kandydat nie zostanie przyjęty lub po roku zgoda na studia zostanie cofnięta. Do kompletu dokumentów należy także dołączyć zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia.

Zezwolenie na pobyt udzielane jest przez grecki departament imigracji tylko tym kandydatom, którzy legitymują się zaświadczeniem przyjęcia na uczelnię wyższą, pod warunkiem, że nie ma innych powodów wykluczających udzielenia w/w zezwolenia.

Więcej informacji oraz przykładowe formularze i aplikacje znajdują się na stronach:

http://www.ypepth.gr/english/index_en.html

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Greckiej

Ul. Górnośląska 35; Warszawa

tel. 022 622 94 60; 622 94 61; fax 022 622 94 64

<http://www.greece.pl>

HISZPANIA

Aby studiować w Hiszpanii należy wybrać uczelnię i samemu dowiedzieć się jakie są warunki rekrutacji, gdyż jak w przypadku innych państw, są one zazwyczaj indywidualną sprawą uczelni. Nabór przeważnie odbywa się we wrześniu. Nie trzeba w tym miejscu przypominać o konieczności znajomości języka hiszpańskiego, chyba że uczelnia prowadzi zajęcia w języku angielskim - takie też są.

Po uzyskaniu zgody na studia w wybranej uczelni należy złożyć podanie o wizę studencką. Jest ona obowiązkowa dla obcokrajowców pragnących studiować w Hiszpanii i należy się o nią starać jeszcze przed wyjazdem na studia. Ubiegając się o nią należy przedstawić w ambasadzie następujące dokumenty:

- ważny jeszcze przez minimum 6 miesięcy paszport
- zdjęcia paszportowe
- zaświadczenie o przyjęciu na studia w Hiszpanii wraz ze wskazaniem wysokości opłaty za studia
- zaświadczenie lekarskie poświadczające brak zaburzeń psychicznych oraz jakichkolwiek chorób zakaźnych
- zaświadczenie o niekaralności

Niezbędne jest również przedstawienie pisemnej, w jednej z niżej wymienionych form, gwarancji posiadania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego na poczet samodzielnego utrzymania się podczas studiów:

- list z uczelni zawierający deklarację studenta do samodzielnego ponoszenia ciężaru opłat za studia i utrzymania się podczas pobytu w Hiszpanii
- zaświadczenie o posiadaniu konta w banku hiszpańskim z minimalną kwotą 350\$ na miesiąc
- zaświadczenie o przyznaniu pomocy finansowej lub stypendium naukowego (minimum 350\$ na miesiąc) na pokrycie czesnego, utrzymania i osobistych wydatków na czas studiów w Hiszpanii

Na pomoc finansową czy stypendium ze strony hiszpańskiego Ministerstwa Edukacji i Kultury nie ma co liczyć, gdyż są one przyznawane tylko studentom z obywatelstwem hiszpańskim lub na stałe zamieszkujących w Hiszpanii. Studenci obcokrajowcy mogą jedynie liczyć na wsparcie finansowe wynikające z bilateralnych umów zawartych przez Hiszpanię z ich państwami.

Dodatkowych informacji w tej sprawie udziela Ambasada Hiszpanii.

Należy pamiętać o tym, że wizy studenckie ważne są przez okres 90 dni od momentu wjazdu na terytorium Hiszpanii. Do czasu upływu tego okresu należy zgłosić się do odpowiedniego urzędu o wydanie studenckiej karty pobytu. Karta ta - „Spanish Student Residency Card” - ważna jest tak długo, jak długo jest się wpisanym na listę studentów hiszpańskiej uczelni.

Więcej informacji na temat uczelni hiszpańskich, systemów edukacji, kosztów utrzymania, zakwaterowania i możliwości podejmowania pracy podczas studiów znajduje się na stronach:
http://www.spainexchange.com/student_services.php

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Hiszpanii

Ul. Myśliwiecka 4; Warszawa

tel. 022 622 42 50; fax 022 622 54 08

HOLANDIA

Jeśli chodzi o warunki ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Holandii należy na wstępie zaznaczyć, że poszczególne holenderskie uczelnie mają swoje własne zasady rekrutacyjne i tylko one są w stanie kandydatowi udzielić wyczerpujących informacji w tej kwestii. Niemniej ważną sprawą od warunków rekrutacji jest uzyskanie zezwolenia na pobyt. W tym przypadku reguły dla wszystkich kandydatów są jednakowe. Aby móc rozpocząć studia w Holandii należy otrzymać wizę. Jeżeli pobyt nie będzie dłuższy niż trzy miesiące należy ubiegać się o wizę Visum Kort Verblif (VKV).

Powyżej trzech miesięcy musimy wystąpić z wnioskiem o wydanie Machtiging Voorlopig Verblif (MVV). Wymóg posiadania wizy nie dotyczy obywateli państw członkowskich UE oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego: Islandii, Norwegii, Lichtensteinu oraz USA, Australii, Nowej Zelandii, Kanady, Japonii, Szwajcarii i Monako. Zarówno VKV jak i MVV należy otrzymać przed wyjazdem do Holandii. Istnieje jednak możliwość skorzystania z pomocy uczelni w załatwianiu formalności wizowych, które często mogą to zrobić łatwiej i szybciej w imieniu kandydata, korzystając z uproszczonych i przebiegających w przyspieszonym trybie procedur. Nie wszystkie jednak uczelnie podejmują się takich działań, dlatego też należy o taką możliwość pytać bezpośrednio na uczelni, na której ma się zamiar studiować. Niezależnie od tego jaka wizę się posiada, VKV czy MVV, należy pamiętać o tym, by w ciągu trzech dni od momentu przyjazdu do Holandii, zarejestrować się w departamencie ds. cudzoziemców miejscowej policji, (tzw. Vreemdelingenpolitie). Dodatkowo, każdy kto planuje zatrzymać się w Holandii dłużej niż trzy miesiące, oprócz wizy musi posiadać pozwolenie na pobyt Vergunning Sumuje Verblif (VTV).

Podobnie jak to ma miejsce w przypadku pozostałych krajów „15”, również w Holandii możliwości podejmowania pracy przez studentów z Polski są ograniczone i wymagane jest posiadanie zezwolenia na pracę tzw. TWM.

Maksymalny dopuszczalny wymiar godzin pracy w tygodniu wynosi 10 godzin w okresie od września do maja, natomiast w pełnym wymiarze wolno pracować w okresie od czerwca do lipca. Z tym, że pracodawca musi ubiegać się o pozwolenia na zatrudnienie studenta obcokrajowca i to najlepiej minimum 5 tygodni przed jego zatrudnieniem. Do podania o wydanie zezwolenia musi być dołączone zaświadczenie z uczelni poświadczające posiadanie holenderskiego indeksu oraz deklarację, że praca nie będzie miała negatywnego wpływu na studia i naukę pracownika.

Istotną sprawą w trakcie pobytu w Holandii na czas studiów jest posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego. Niestety, nie jest ono przyznawane automatycznie, jak to ma miejsce w przypadku studiów w Danii. Najlepiej więc ubezpieczyć się w Polsce i poprosić ubezpieczyciela o sporządzenie umowy w języku angielskim, którą będziemy się legitymować w przypadku konieczności skorzystania z usług medycznych. Jeżeli takiego ubezpieczenia nie będzie się posiadało w Polsce, student jest zobligowany do wykupienia stosownej polisy zdrowotnej w Holandii. Szerszych informacji na ten temat udziela dziekan ds. studentów uczelni, na której się studiuje.

Jeżeli podejmie się pracę, nawet w niepełnym wymiarze, to również z wynagrodzenia należy odprowadzić składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Jej wielkość zależy od osiągniętego dochodu.

Opłacanie tej składki zabezpiecza przed konsekwencjami ewentualnego wypadku przy pracy i jest podstawą do ubiegania się o odszkodowanie z tego tytułu.

Dochody uzyskane podczas pracy są oczywiście opodatkowane. Roczny dochód uzyskany podczas pracy w Holandii jest sumowany i oczywiście musimy płacić od niego podatek. Holandia ma podpisane umowy z wieloma krajami o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zgodnie z nimi płacimy podatek tylko w jednym kraju – tym, w którym osiągnęliśmy najwyższy dochód.

Więcej szczegółowych informacji można odnaleźć na stronach:
<http://www.studyin.nl>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Niderlandów

Warszawa; Ul. Chocimska 6
tel. 022 849 23 51; fax 022 848 83 45
Wydział wizowy: 022 849 23 70
<http://www.nlembassy.pl>

IRLANDIA

Osoby z Polski pragnące podjąć studia na wyższej uczelni w Irlandii nie potrzebują wizy. Wymagane dokumenty przy wjeździe to ważny paszport i wystarczające fundusze na utrzymanie – 50 \$ dziennie. Często dobrze udokumentowane zabezpieczenie finansowe zastępuje egzamin wstępny na studia. O warunki rekrutacji należy się jednak dowiadywać osobiście, gdyż jak już nie raz stwierdzano w niniejszym poradniku uczelnie same ustalają zasady ubiegania się o indeks. Z pismem potwierdzającym przyjęcie na studia należy udać się do ambasady, aby uzyskać pozwolenie na pobyt.

Uczelnie irlandzkie nie przyznają obcokrajowcom ubezpieczenia zdrowotnego, dlatego też takowe należy wykupić indywidualnie.

Studia wyższe w Irlandii są płatne. Opłaty są zróżnicowane w zależności od kierunku studiów i programu nauczania.

Przykładowe opłaty roczne dla studentów spoza krajów Unii Europejskiej:

Medycyna i pochodne : 17.014 EUR
Inżynieria, technologia itd.: 10.538 EUR
Biznes, ekonomia: 7.363 EUR
Prawo: 7.364 EUR
Sztuka i nauki społeczne: 7.364 EUR
Muzyka: 7.872 EUR

Wydatki na utrzymanie w skali roku:

Mieszkanie: 2.285 – 5.078 EUR
Wyżywienie: 2.539 EUR
Książki: 761 EUR
Inne wydatki: 1.650 – 2.285 EUR
W sumie: 7. 237 – 10.665 EUR

Przydatne adresy:

Ambasada Irlandii

Ul. Humańska 10; Warszawa
tel. 022 849 66 55; fax 022 849 84 31
<http://www.irlandia.pl>

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC

Ogólne warunki, które obowiązują polskich maturzystów pragnących podjąć studia na niemieckiej uczelni przedstawiają się następująco.

Polska matura zdana po 1994 r jest honorowana w Niemczech. Polacy mogą więc podejmować studia na niemieckich uczelniach w zasadzie bez problemów. Na niemieckich uczelniach w przypadku wielu kierunków nie ma egzaminów wstępnych (np. z reguły nie ma na kierunkach humanistycznych). Na bardzo wielu kierunkach jest jednak ograniczona ilość miejsc (tzw. Numerus Clausus) i może się na przykład odbywać konkurs świadectw maturalnych. W sprawie szczegółów należy się kontaktować z wybraną uczelnią niemiecką.

Cudzoziemcy muszą także zdać egzamin z języka niemieckiego tzw. DSH. Egzamin ten zdaje się zazwyczaj na kilka tygodni przed rozpoczęciem semestru w niemieckiej uczelni. Jego odpowiednik można zdać także w Polsce w Instytucie Goethego w Warszawie lub Krakowie. Tu egzamin ten nazywa się ZOP. Wiele niemieckich uczelni decyduje się jednak na wprowadzenie tzw. międzynarodowych kierunków studiów z wykładowym językiem angielskim. Wówczas kandydaci muszą wykazać się zdaniem egzaminem TOEFL lub Cambridge.

Po załatwieniu wszystkich formalności z uczelnią (z reguły należy złożyć wszystkie dokumenty na uczelni do 15 lipca, by rozpocząć studia w semestrze zimowym i do 15 stycznia, by podjąć studia na semestrze letnim) kandydat musi ubiegać się w Ambasadzie Niemiec lub najbliższym konsulacie o wizę studencką. Warunkiem jej uzyskania jest zabezpieczenie finansowe w wysokości 3077 EUR oraz przedstawienie notarialnie poświadczzonego zobowiązania jednego lub kilku członków rodziny do wpłacania na konto studenta miesięcznie minimum 565 EUR. Do tego zobowiązania, które należy przetłumaczyć na język niemiecki, powinno być także dołączone zaświadczenie z banku, że zobowiązujący się do dokonywania wpłat jest wiarygodny. Z wizą studencką można pracować przez trzy miesiące w roku, a w niektórych landach tylko podczas wakacji.

Średnio opłata za czesne dla studenta obcokrajowca oscyluje w granicach 100-160 EUR za semestr, przy czym często jest tak, że w czesne wliczony już jest bilet na wszystkie środki komunikacji na terenie landu, w którym znajduje się uczelnia. Opłaty za akademik wynoszą średnio 100 EUR, kolejne 250 EUR trzeba przeznaczyć na miesięczne utrzymanie.

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec

Ul. Dąbrowiecka 30; Warszawa
tel. 022 617 30 11; fax 022 617 35 82
<http://www.ambasadaniemiec.pl>

Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD)

Ul. Czeska 24; Warszawa
tel. 022 617 48 47; fax 022 616 12 96

SZWECJA

Warunki, na jakich przyjmowani są studenci obcokrajowcy określa uczelnia sama. Dlatego też niezbędny jest kontakt z biurem do spraw studentów zagranicznych na wybranej uczelni, które udzieli wszelkich informacji odnośnie zasad rekrutacji i wyda formularze aplikacyjne.

Ogólne warunki ubiegania się o indeks wyższej uczelni w Szwecji są następujące:

- należy legitymować się świadectwem ukończenia szkoły średniej
- mieć udokumentowaną znajomość języka angielskiego zdaniem egzaminem międzynarodowym tj. TOEFL (500-550 pkt), IELTS, MELAB lub Cambridge FCE
- zdać egzamin z języka szwedzkiego – Test in Swedish for University Studies (TISUS). Obowiązek ten nie dotyczy studentów mających zamiar podjąć studia na uczelni, gdzie językiem wykładowym jest angielski.

Szczegółowych informacji odnośnie TISUS udziela Dział Języków Skandynawskich Uniwersytetu Sztokholmskiego.

Chcąc studiować w Szwecji należy uzyskać w tamtejszym biurze imigracyjnym pozwolenie na pobyt. Jest ono przyznawane na okres roku i wymaga przedłużania każdorazowo na kolejne 12 miesięcy. Posiadając pozwolenie na pobyt można podejmować pracę podczas studiów.

Ubiegając się o nie należy przedstawić w urzędzie następujące dokumenty:

- ważny paszport
- zaświadczenie o przyjęciu na studia
- poświadczenie zabezpieczenia finansowego – Szwedzkie Biuro Imigracyjne określiło jego wysokość na 6.300 SEK na miesiąc.
- ubezpieczenie zdrowotne

Jeżeli chciałoby się założyć konto w szwedzkim banku lub zrealizować czek w urzędzie pocztowym, należy liczyć się z tym, że nie będzie można dokonać tych czynności tylko na podstawie paszportu, gdyż nie jest on traktowany tu jako wystarczający dokument identyfikacyjny. Aby otworzyć w Szwecji konto bankowe należy mieć narodowy numer rejestracyjny (personnummer), składający się z daty urodzin plus czterech dodatkowych liczb. Aby go otrzymać należy zarejestrować się w tamtejszym urzędzie skarbowym (lokala skattemyndigbeten).

Jeżeli chodzi o organizację roku akademickiego, to tak jak na wszystkich uczelniach wyższych podzielony jest on na dwa semestry. Zimowy rozpoczyna się w połowie sierpnia i trwa do połowy stycznia. Semestr wiosenny rozpoczyna się w drugiej połowie stycznia i trwa do początku czerwca. Pomiędzy jednym a drugim semestrem są dwutygodniowe ferie świąteczne w okresie między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że na każdej wyższej uczelni w Szwecji działają tzw. bractwa studenckie, prowadzące zarówno działalność naukową i społeczno-socjalną. Przynależność do bractwa jest obowiązkowa, a opłata semestralna za członkostwo wynosi 300 – 400 SEK. Bractwa m.in.: udzielają preferencyjne warunki ubezpieczenia, pożyczek, opiekę medyczną, doradztwo w różnym zakresie itd.

Więcej szczegółowych informacji można znaleźć na stronach:

<http://www.hsv.se/english/students>

<http://www.si.se>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Szwecji

Ul. Bagatela 3; Warszawa

tel.022 640 89 00; fax 022 640 89 83

<http://www.swedish-embassy.pl>

Statens Invandrarverk- The Swedish Immigration Board

SIV Box 6113, 600 06 Norrköping

Tel:+ 46 (0) 11 156279; +46 (0) 11 156377

Fax:+46 (0) 11 156691

WIELKA BRYTANIA

Podobnie jak w przypadku kilku innych państw członkowskich UE, również w Wielkiej Brytanii trudno jest wskazać jakiś ogólny schemat procedur kwalifikacyjnych w przypadku przyjęcia na studia wyższe. Warunki przyjęć na uniwersytety są różne i zależą od samej uczelni. Dlatego aby zdobyć informacje na temat kierunków, programów, czy też warunków rekrutacji, należy kontaktować się bezpośrednio z uczelnią. Można również próbować zasięgnąć informacji w ambasadzie, czy konsulacie, ale nie należy spodziewać się wyczerpujących informacji. Natomiast warunki ubiegania się o wizę studencką są następujące.

Należy:

- być już przyjętym na studia wyższe w Wielkiej Brytanii na uczelnię państwową bądź też niepubliczną.
- legitymować się certyfikatem znajomości języka angielskiego lub zdanym egzaminem językowym organizowanym przez ambasadę lub British Council
- po ukończeniu studiów wykazać zamiar opuszczenia Wielkiej Brytanii
- wyjazd nie ma na celu założenia własnej działalności gospodarczej lub podjęcie pracy w Anglii, za wyjątkiem prac w niepełnym wymiarze godzin lub prac sezonowych podejmowanych na podstawie zezwolenia wydanego przez departament zatrudnienia
- ma się odpowiednie zabezpieczenie finansowe gwarantujące samodzielne pokrycie kosztów nauki, zakwaterowania i utrzymania się bez konieczności podejmowania pracy, zakładania własnej działalności gospodarczej lub korzystania ze środków pomocy społecznej.

Od tej zasady istnieje jednak pewien wyjątek. Otóż część w/w kosztów może być pokrytych z wynagrodzenia za pracę jaką wykonuje student, pod warunkiem że jest to praca gwarantowana przez college lub uniwersytet. Taki stan rzeczy uczelnia potwierdza stosownym listem z wyszczególnieniem ilości przepracowanych godzin i wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Jeżeli chodzi o możliwość podejmowania pracy podczas studiów przez studentów obcokrajowców, to w przypadku studiów i kursów trwających dłużej niż 6 miesięcy wydawane są zezwolenia na pracę w niepełnym wymiarze do 20 godzin w tygodniu podczas semestru. W pełnym wymiarze można pracować podczas wakacji. Jednak i tak, aby sprostać wymaganiom urzędu imigracyjnego należy udokumentować wystarczające zabezpieczenie finansowe będące w stanie pokryć wypadki na naukę i utrzymanie bez konieczności podejmowania pracy.

Wysokość opłat za studia jest sprawą indywidualną każdej uczelni. Średnio koszty te przedstawiają się następująco:

- Uczelnie artystyczne: od 6.250 do 7.650 funtów
- Kierunki techniczne, nauki ścisłe, biologia, chemia itd.: od 6.500 do 9.700 funtów
- Medycyna : od 6.960 do 18.000 funtów

Natomiast średnie miesięczne koszty utrzymania, pokrywające zakwaterowanie, jedzenie, odzież, rozrywkę, książki i codzienne dojazdy wynoszą 730 funtów w Londynie i 585 funtów w przypadku zamieszkiwania poza nim.

Szczegółowe informacje dotyczące podejmowania studiów w Wielkiej Brytanii, typów kursów, kosztów nauki, możliwości zakwaterowania i podejmowania pracy znajdują się na stronach:

<http://www.educationuk.org>

<http://www.ukcosa.org.uk/pages/advice.htm>

Dodatkowe informacje dotyczące wiz, procedur wjazdowych i pobytu znajdują się na stronach:

<http://visa.fco.gov.uk>

Przydatne adresy:

Ambasada Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii

Al. Róż 1; Warszawa

tel.022 628 10 01; fax 022 621 71 61

<http://www.britishembassy.pl>

Wydział konsularny i wizowy

Ul. E. Plater 28

tel.022 625 30 30; fax 022 625 34 72

WŁOCHY

Obywatele polscy mieszkający na stałe w Polsce mogą wstąpić na włoskie uczelnie wyższe pod warunkiem dopełnienia wstępnej procedury zwanej *preiscrizione*.

Natomiast obywatele polscy mieszkający na stałe we Włoszech lub posiadający pozwolenie na pobyt we Włoszech na co najmniej 1 rok powinni się zwrócić bezpośrednio do sekretariatu dla cudzoziemców lub d/s studenckich wybranej uczelni po informacje i właściwe formularze. Dokumenty odpowiednio przetłumaczone i zalegalizowane przez właściwe władze oświatowe, ministerialne i konsularne (patrz punkt 2 i nn.) złożą na miejscu, bez zgłaszania się do Włoskiego Instytutu Kultury w Warszawie. W tym przypadku, zalecane jest dostarczenie dokumentów szkolnych (świadectwa dojrzałości, wyciągu z indeksu itp.) opatrzonych już w niezbędne pieczętki i deklaracje bowiem ich uzyskanie drogą dyplomatyczną powoduje znaczne opóźnienie a, w konsekwencji - poważne utrudnienie całej procedury.

Co roku przed naborem na wyższe uczelnie, włoskie władze wydają odpowiednie rozporządzenia, które mogą uzupełnić a nawet zmienić treść poniższej instrukcji. W związku z tym osoby zainteresowane powinny upewnić się we właściwym terminie we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie.

Wymogi ogólne

W celu rozpoczęcia lub kontynuowania studiów wyższych we Włoszech obywatele polscy winni zdać na wybranej uczelni egzamin wstępny, odbywający się zazwyczaj w pierwszym tygodniu września. Do egzaminu mogą przystąpić kandydaci, którzy dopełnili wymogi formalne, uzyskali zgodę włoskiej uczelni oraz specjalną wizę wjazdową.

Do procedury wstępnej (*preiscrizione*) mogą przystąpić:

- a) absolwenci polskich szkół średnich
- b) uczniowie ostatnich klas polskich szkół średnich, zdający egzamin dojrzałości w najbliższej sesji letniej.
- c) studenci polskich uczelni wyższych. W tym przypadku stosuje się określenie *abbreviazione di corso* (dosłownie - skrócenie studiów), gdyż przewidziana jest możliwość zaliczenia części zdanych egzaminów i przyjęcia na drugi lub wyższy rok studiów.

Procedura

W okresie ustalonym co roku przez władze włoskie kandydaci składają we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie pełną dokumentację w oryginale + komplet kserokopii;

Wszyscy kandydaci powinni złożyć:

- a. podanie, które należy redagować według wzoru dostępnego we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie i podpisywać w obecności urzędnika Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch.
- b. ewentualne certyfikaty lub świadectwa znajomości języka włoskiego wydane przez ośrodki lub szkoły językowe we Włoszech.

Dotyczy kandydatów (absolwentów szkół średnich):

- a. świadectwo dojrzałości, po dokonaniu następujących formalności ściśle w podanej kolejności:
 - legalizacja przez właściwe kuratorium oświaty;
 - poświadczenie przez Biuro Legalizacji MSZ;
 - tłumaczenie na język włoski dokonane przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch (lista dostępna w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch);
 - legalizacja oryginału i uwierzytelnienie kopii w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch.
 - wystawienie przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch *dichiarazione di valore*, tj. dokumentu odpowiedzialności świadectwa maturalnego.

Dotyczy kandydatów (maturzyści):

a. zaświadczenie wystawione przez szkołę potwierdzające, że kandydat uczęszcza do ostatniej klasy i jest dopuszczony do egzaminu dojrzałości - przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch;

Dotyczy kandydatów (studenci wyższych uczelni):

a. Świadectwo dojrzałości jak w powyższym punkcie jw.

b. Wyciąg z indeksu uwierzytelniony przez rektorat uczelni i przetłumaczony przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch

c. Zaświadczenie sekretariatu uczelni, na której studiuje kandydat, w którym będzie podany status prawny uczelni (publiczna, prywatna, na prawach państwowych itp.) i profil studiów zgodnie z polską ustawą o szkolnictwie wyższym oraz lata studiów faktycznie zaliczone przez kandydata.

Po dokonaniu wszystkich niezbędnych legalizacji konsulat włoski wydaje kandydatom kserokopie odpowiednio poświadczone ich świadectw maturalnych i dyplomów w celu złożenia ich w Instytucie. Do uczelni włoskich wysyłane są bowiem kopie, a nie – oryginały dokumentów, które kandydaci złożą osobiście w sekretariacie po ostatecznym przyjęciu na studia.

Egzamin wstępny

Egzamin wstępny polega na rozmowie kwalifikacyjnej, sprawdzającej ogólne predyspozycje oraz znajomość języka kandydata. Dla kandydatów na studia medyczne i na wydziały, fizyki, biologii oraz inne kierunki o określonej liczbie miejsc przewidziany jest dodatkowy egzamin z nauk ścisłych, którego termin ustalają co roku władze włoskie. Nie wolno zdawać egzaminu wstępnego nie będąc w posiadaniu pozwolenia na pobyt wydanego przez komendę policji lub, przynajmniej, wizy wjazdowej uprawniającej do ubiegania się o niego.

Wiza wjazdowa na egzamin

Wiza wjazdowa na egzamin uprawnia kandydata do uzyskania pozwolenia na pobyt we Włoszech do 31 grudnia danego roku i jest wystawiana przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch w Warszawie na podstawie spisów kandydatów dopuszczonych na egzaminy wstępne sporządzonych przez poszczególne uczelnie i za okazaniem gwarancji finansowej omówionej w punkcie 5 poniższej instrukcji. Możliwość przystąpienia kandydatów do egzaminu wstępnego jest uzależniona od posiadania wizy wystawionej przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch, która umożliwia kandydatowi wystąpienie, w ciągu 8 dni od przyjazdu do Włoch, do właściwego dla wybranej uczelni biura policji (*Questura*) o zezwolenie na pobyt ważny do 31 grudnia danego roku. Ważny dokument pobytowy jest wymagany w dniu egzaminu przez władze uczelniane. Uczelnie są bowiem zobowiązane odmówić ostatecznego przyjęcia na studia kandydatowi, nie mogącemu się legitymować pozwoleniem na pobyt lub przynajmniej odpowiednią wizą wjazdową na egzamin, nawet jeśli wcześniej przez niedopatrzenie dopuściły go do zdawania egzaminu.

Gwarancja finansowa

Gwarancję lub pokrycie finansowe stanowi:

1. kwota pieniężna zdeponowana w całości w banku polskim i przekazywana w miesięcznych ratach do włoskiego banku na nazwisko kandydata od 1 września do 31 grudnia danego roku. Wysokość gwarancji finansowej wynosi ok. 350 EUR (dokładna kwota podawana jest razem z coroczną instrukcją) lub równowartość w dolarach. Gwarancja finansowa ma na celu zapewnienie samowystarczalności kandydata w okresie studiów, bez konieczności podejmowania pracy we Włoszech. W przypadku ostatecznego przyjęcia na uczelnię, kandydat ma obowiązek okazać zabezpieczenie finansowe na cały rok kalendarzowy właściwym organom policji;

2. poręczenie przez osobę prywatną we Włoszech (szczegóły dostępne w konsulacie włoskim albo na komendach policji *Questure* we Włoszech);

Informuje się, że Bank PKO SA, III Oddział w Warszawie, ul. Czackiego 21/23 uruchomił specjalną procedurę dla kandydatów na studia wyższe we Włoszech

Więcej szczegółów można znaleźć na stronach Włoskiego Instytutu Kultury

<http://www.iic.pl>

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Włoskiej

Pl. Dąbrowskiego 6; Warszawa

tel.022 826 34 71; fax 022 827 85 07

Instytut Kultury Włoskiej

Ul. Foksal 11; Warszawa

tel.022 826 62 88; fax 022 826 62 89